

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 30.7.2009
KOM(2009) 398 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

**til budgetmyndigheden om garantier dækket af det almindelige budget
Situationen pr. 31. december 2008**

{SEK(2009) 1063}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning og typer af dækkede transaktioner	3
2.	Udviklingen siden sidste beretning om situationen pr. 30. juni 2008	3
3.	Oplysninger om risici dækket af budgettet	4
3.1.	Definition af risiko	4
3.2.	Risiko i forbindelse med medlemsstaterne	5
3.3.	Risiko i forbindelse med tredjelande.....	6
3.4.	Samlet risiko dækket af budgettet	7
3.5.	Risikoudvikling	7
4.	Misligholdelser, aktivering af budgetgarantier og restancer.....	9
4.1.	Udbetalinger over de likvide midler	9
4.2.	Udbetalinger over budgettet.....	9
4.3.	Aktivering af garantifonden for aktioner i forhold til tredjelande	9
5.	Garantifond for aktioner i forhold til tredjelande.....	9
5.1.	Inddrivelser	10
5.2.	Aktiver	9
5.3.	Måbeløb	10
6.	Evaluering af risici: den økonomiske og finansielle situation i tredjelande med den største risiko	10
6.1.	Mål	10
6.2.	Risikovurderingsmetoder	10

1. INDLEDNING OG TYPER AF DÆKKEDE TRANSAKTIONER

Beretningen forelægges i henhold til finansforordningens artikel 130, der siger, at Kommissionen *to gange om året skal forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en beretning om situationen med hensyn til budgetgarantier og risiciene i den forbindelse*¹. Beretningen suppleres af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene ("arbejdsdokumentet")² med et sæt detaljerede tabeller og forklarende noter.

De risici, der dækkes over Den Europæiske Unions budget ("budgettet"), hidrører fra en bred vifte af udlåns- og garantitransaktioner, som kan inddeles i to kategorier:

- lån ydet af De Europæiske Fællesskaber med makroøkonomisk sigte, dvs. makrofinansiel bistand³ ("MFA") i form af lån til tredjelande og, i samarbejde med Bretton Woods-institutionerne, betalingsbalancelån ("BoP") til medlemsstater, der ikke deltager i ØMU, og som kæmper med overgangsvanskeligheder, og
- lån med mikroøkonomisk sigte (Euratom-lån og navnlig lån fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB) i tredjelande⁴). Disse transaktioner er siden 1994 blevet dækket af garantifonden for aktioner til fordel for tredjelande ("fonden")⁵, der bl.a. blev oprettet for at begrænse de budgetmæssige konsekvenser af træk på budgetgarantier for lånetransaktioner i tredjelande (hvis et tredjeland er blevet medlem af EU, dækkes risikoen direkte af budgettet). Hvis der ikke er tilstrækkelige midler i fonden, vil der blive søgt midler over budgettet.

Rådets forordning om oprettelse af fonden (fondsforordningen)⁶, der blev vedtaget i 1994, blev ændret første gang i 1999. Efter en ny ændring af forordningen i 2004 trækkes fondens dækning tilbage, hvis tredjelande bliver medlemmer af EU. I 2007 blev der med en ændring⁷ af Rådets forordning etableret en ny tilførselsmekanisme. Budgettet dækker direkte lån til medlemsstater, der er ydet eller garanteret af Fællesskabet.

2. UDVIKLINGEN SIDEN SIDSTE BERETNING OM SITUATIONEN PR. 30. JUNI 2008

Der blev ikke foretaget udbetalinger i forbindelse med makrofinansiel bistand i løbet af andet halvår af 2008. I oktober 2008 blev der på ny udbetalt Euratom-lån på 22 mio. USD. En første rate på 2 000 mio. EUR af betalingsbalancelånet til Ungarn blev udbetalt i december 2008 (se afsnit 3.5).

EIB undertegnede finansieringstransaktioner på i alt 5 943 mio. EUR under det generelle mandat for 2007-2013 (Rådets afgørelse 2006/1016/EF). Med hensyn til udbetalinger blev der

---

¹ Den foregående beretning om budgetgarantier pr. 30. juni 2008 findes i KOM(2009) 68 og SEK(2009) 159.

² SEK(2009)1063.

³ Makrofinansiel bistand kan også ydes i form af gavebistand til tredjelande. For yderligere oplysninger om makrofinansiel bistand, se KOM(2008) 590 og SEK(2008) 2504.

⁴ Tallene vedrørende EIB-mandaterne er vist i tabel A1, og henvisninger til retsgrundlaget er anført i tabel A4 i arbejdsdokumentet.

⁵ For den seneste beretning om fonden, se KOM(2006) 695 "Samlet rapport om garantifondens virke" og det dertil hørende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene (SEK(2006) 1460).

⁶ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2728/94 af 31.10.1994 om oprettelse af en garantifond for aktioner i forhold til tredjeland (EFT L 293 af 12.11.1994, s. 1).

⁷ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 89/2007 af 30. januar 2007 (EUT L 22 af 31.01.2007, s. 1).

udbetalt et beløb på 2 052 mio. EUR i anden halvdel af 2008, herunder 643 mio. EUR under det nye generelle mandat 2007-2013.

Det skal bemærkes, at i forlængelse af et sagsanlæg fra Europa-Parlamentets side annullerede Domstolen den 6. november 2008 Rådets afgørelse 2006/1016/EF med den begrundelse, at den burde have været vedtaget med dobbelt hjemmel. Selv om Domstolen annullerede afgørelsen, bestemte den dog, at "*virkningerne af afgørelse 2006/1016 opretholdes for de af Den Europæiske Investeringsbanks finansieringstransaktioner, der aftales, indtil en ny afgørelse, der er vedtaget med rette hjemmel, dvs. både artikel 179 EF og 181 A EF, træder i kraft inden for en frist på tolv måneder fra datoen for denne doms afsigelse*". Kommissionen vedtog den 14. januar 2009 et forslag til Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på erstatning af den annullerede afgørelse (KOM(2008) 910).

3. OPLYSNINGER OM RISICI DÆKKET AF BUDGETTET

3.1. Definition af risiko

Risikoen for budgettet er baseret på risikovurderingen og stammer fra udestående kapital og renter i forbindelse med garanterede transaktioner.

Misligholdte transaktioner vil blive dækket af fonden, når de vedrører tredjelande (68 % af det samlede udestående garanterede beløb pr. 31. december 2008), og direkte af budgettet, når der er tale om medlemsstater (lån til eller til fordel for projekter i medlemsstaterne tegner sig for de resterende 32 % af det samlede udestående garanterede beløb). Den store andel af garanterede lån vedrørende medlemsstater er resultatet af de seneste udvidelsesrunder⁸ og aktiveringen af fællesskabsmekanismen for mellemfristet finansiel støtte til medlemsstater, der ikke har indført euroen.

I denne beretning er der brugt to metoder til at vurdere risiciene for budgettet (enten direkte eller indirekte via fonden):

- Metoden til beregning af det samlede udestående beløb for de berørte transaktioner på en given dato, inkl. påløbne renter. Denne metode viser risikoen for budgettet på en given dato.
- Budgetmetoden, der defineres som "den årlige risiko for budgettet", er baseret på beregningen af det maksimale beløb, som Fællesskabet ville skulle udbetale i et finansår, såfremt alle garanterede lån blev misligholdt⁹.

---

⁸ Ifølge artikel 1, stk. 3, i fondsforordningen overføres risikoen på lån fra fonden til budgettet, når et land bliver medlem af EU.

⁹ Det antages i denne beregning, at misligholdte lån ikke fremrykkes, så der kun tages hensyn til forfaldne betalinger (jf. også afsnit 1 i arbejdsdokumentet).

Tabel 1: Samlede udestående beløb dækket pr. 31. december 2008, i mio. EUR

	Udestående kapital	Påløbne renter	I alt	%
<u>Medlemsstater*</u>				
MFA	140	2	142	1%
Euratom	433	8	440	2%
BoP	2 000	4	2 004	10%
EIB	3 921	36	3 957	19%
<u>Medlemsstater subtotal</u>	6 494	50	6 544	32%
<u>Tredjelande</u>				
MFA	514	1	515	2%
Euratom	53	7	60	<1%
EIB	13 480	129	13 609	66%
<u>Tredjelande subtotal</u>	14 047	137	14 184	68%
I alt	20 541	187	20 728	100%

* Denne risiko er direkte dækket af budgettet og inkluderer Bulgarien og Rumænien, idet de tiltrådte EU den 1. januar 2007.

Tabel A1, A2, A3 og A4 i arbejdsdokumentet indeholder mere detaljerede oplysninger om disse udestående beløb, især med hensyn til loft, udbetalte beløb eller garantisatser.

Det samlede udestående beløb i kapital og renter, der er dækket af budgettet, steg med 3 627 mio. EUR til 20 728 mio. EUR sammenlignet med situationen pr. 31. juni 2008 (se afsnit 3.5 nedenfor).

3.2. Risiko i forbindelse med medlemsstaterne

De nuværende risici for medlemsstaterne stammer fra lån ydet forud for tiltrædelsen og aktiveringen af betalingsbalanceinstrumentet i slutningen af 2008.

I 2009 vil budgetrisikoen i forbindelse med medlemsstaterne udgøre højst 802 mio. EUR. Tabel 2 viser, at Rumænien og Tjekkiet ligger på første- og andenpladsen blandt medlemsstaterne, hvad deres udeståender angår.

Tabel 2: Rangordning af medlemsstaterne efter den maksimale risiko for budgettet i 2009 (mio. EUR)

Rangordning	Land	2009	%
1	Rumænien	264,5	33,0%
2	Tjekkiet	144,3	18,0%
3	Bulgarien	96,1	12,0%
4	Ungarn	93,7	11,7%
5	Polen	85,8	10,7%
6	Slovakiet	66,2	8,3%
7	Slovenien	26,2	3,3%
8	Cypern	9,5	1,2%
9	Letland	7,3	0,9%
10	Litauen	6,4	0,8%
11	Estland	1,0	0,1%
12	Malta	0,7	0,1%
	I alt	801,8	100,0%

Risikoen for medlemsstaterne vedrører alle lån ydet før de to sidste udvidelser, idet det sidste lån forfalder til betaling i 2038.

3.3. Risiko i forbindelse med tredjelande

I 2009 vil der i forbindelse med tredjelande være en maksimal risiko for fonden på 1 494 mio. EUR. Nedenfor anføres en top ti over landene med de største udeståender. De tegner sig for 79 % af fondens risiko i 2009. Den økonomiske situation i disse lande - samt i Montenegro, Georgien og Ukraine - analyseres og kommenteres i arbejdsdokumentet.

Tabel 3: Rangordning af de 10 tredjelande, der repræsenterer den største risiko for fonden i anden halvdel af 2009 (mio. EUR)

Rangordning	Land	2009	% af den samlede maksimale risiko
1	Tyrkiet	293,4	19,6%
2	Egypten	208,7	14,0%
3	Marokko	137,1	9,2%
4	Tunesien	131,2	8,8%
5	Sydafrika	115,2	7,7%
6	Brasilien	80,8	5,4%
7	Libanon	70,6	4,7%
8	Serbien	57,0	3,8%
9	Jordan	45,8	3,1%
10	Syrien	35,6	2,4%
De 10 i alt		1 175,3	78,7%

Fonden dækker 57 landes garanterede lån med løbetider, der slutter i 2038. Arbejdsdokumentets tabel A2 indeholder oplysninger om det enkelte land.

3.4. Samlet risiko dækket af budgettet

I 2009 vil budgettet dække et beløb på i alt 2 296 mio. EUR svarende til de beløb, der forfalder i løbet af perioden, og heraf skal medlemsstaterne betale de 35 % (jf. tabel A2 i arbejdsdokumentet).

3.5. Risikoudvikling

- Betalingsbalancemekanisme

Den samlede risiko i forbindelse med medlemsstaterne steg i 2008 med aktiveringen af Fællesskabets mekanisme for mellemfristet finansiel støtte (betalingsbalancemekanisme (BoP)). Denne finansielle mekanisme gør det muligt at yde lån til en eller flere medlemsstater,

der endnu ikke har indført euroen, og som allerede har eller alvorligt trues af betalingsbalancevanskeligheder.

Den 2. december 2008¹⁰ blev loftet for de maksimale lån, der kan ydes til medlemsstater uden for euroområdet under betalingsbalancemekanismen, forhøjet fra 12 mia. EUR til 25 mia. EUR.

Der blev i anden halvdel af 2008 indgået en aftale med Ungarn om et første lån på 6 500 mio. EUR¹¹. En rate på 2 000 mio. EUR blev udbetalt i december 2008. Endnu en rate på 2 000 mio. EUR blev udbetalt i marts 2009. Der skal efter planen udbetales to yderligere rater i løbet af 2009 på i alt 2 500 mio. EUR.

I begyndelsen af 2009 blev der ydet et andet lån til Letland¹² på op til 3 100 mio. EUR. Lånet vil blive udbetalt i flere rater i 2009.

Den 18. maj 2009¹³ blev grænsen for lån, der kan ydes medlemsstaterne uden for euroområdet, forhøjet fra 25 mia. EUR til 50 mia. EUR.

- Makrofinansielle bistandslån

Makrofinansielle bistandslån til tredjelande skal Rådet træffe individuelle beslutninger om. Den finansielle bistand, der er blevet ydet i henhold til Rådets afgørelse 2007/860/EF af 10. december 2007 om makrofinansiell bistand til Libanon, består af 50 mio. EUR i lån og op til 30 mio. EUR i gavebistand. Lånedelen vil blive udbetalt i to lige store rater i 2009.

- Euratom-lån

Euratom-lån til medlemsstater eller visse støtteberettigede tredjelande (Den Russiske Føderation, Armenien og Ukraine) har et loft på 4 mia. EUR, hvoraf ca. 85 % allerede er brugt. Den resterende margin er på omkring 600 mio. EUR. Under den eksisterende låneaftale fra 2004 med Energoatom i Ukraine (et beløb i euro svarende til en lånefacilitetsaftale på 83 mio. USD) blev der udbetalt en ny rate på 22 mio. USD den 10. oktober 2008.

- EIB-lån

Det tidligere generelle mandat til EIB udløb den 31. juli 2007. På det tidspunkt var der blevet undertegnet aftaler svarende til i alt 98 % af det samlede låneloft under dette mandat (20 060 mio. EUR - jf. tabel A5 i arbejdsdokumentet). Pr. 31. december 2008 skulle der fortsat udbetales et samlet beløb på 5 307 mio. EUR under dette mandat, et beløb, som skulle udbetales senest ti år efter mandatets udløb, idet Fællesskabets garanti udløber ved udgangen af denne periode¹⁴.

---

¹⁰ Rådets forordning (EF) nr. 1360/2008 af 2. december 2008 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 332/2002 om indførelse af en mekanisme for mellemfristet betalingsbalancestøtte til medlemsstaterne.

¹¹ Rådets beslutning 09/102/EF af 4. november 2008.

¹² Rådets beslutning 09/290/EF af 20. januar 2009.

¹³ Rådets forordning (EF) nr. 431/2009 af 18. maj 2009 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 332/2002 om indførelse af en mekanisme for mellemfristet betalingsbalancestøtte til medlemsstaterne.

¹⁴ Jf. artikel 1.06 i den korrigerede og ændrede garantiaftale, der blev indgået mellem EF og EIB den 30. august og 2. september 2005.

Den største enkeltpost, der vil påvirke risikoen for budgettet i fremtiden, er den fællesskabsgaranti, som EIB har modtaget under det generelle mandat for perioden 2007-2013. Denne fællesskabsgaranti er begrænset til 65 % af det samlede beløb for udbetalte lån og lånegarantier ydet under EIB-finansieringstransaktioner med fradrag af tilbagebetalte beløb, med tillæg af alle hermed forbundne beløb og med et maksimalt låneloft på 27 800 mio. EUR¹⁵. Pr. 31. december 2008 var der undertegnet låneaftaler til et beløb af i alt 5 943 mio. EUR under dette mandat, hvoraf 5 053 mio. EUR endnu ikke var blevet udbetalt på denne dato (jf. tabel A6 i arbejdsdokumentet).

4. MISLIGHOLDELSER, AKTIVERING AF BUDGETGARANTIER OG RESTANCER

4.1. Udbetalinger over de likvide midler

Kommissionen trækker på sine likvide midler for at undgå forsinkelser i forbindelse med betalingen af renter og afdrag på lån og de hermed forbundne omkostninger, når en debitor er kommet bagud med betalingen til Kommissionen¹⁶.

4.2. Udbetalinger over budgettet

Der blev ikke anmodet om bevillinger under budgettets artikel 01 04 01 ”Det Europæiske Fællesskabs sikkerhedsstillelse for lånetransaktioner”, da der ikke blev registreret nogen misligholdelser i andet halvår af 2008.

4.3. Aktivering af garantifonden for aktioner i forhold til tredjelande

I tilfælde af for sen betaling fra en modtager af et lån (tredjelande), der er ydet eller garanteret af Fællesskabet, trækkes der på fonden for at dække misligholdelsen senest tre måneder efter betalingens forfaldsdato.¹⁷

I andet halvår af 2008 blev der ikke trukket på fonden.

5. GARANTIFOND FOR AKTIONER I FORHOLD TIL TREDJELANDE

5.1. Inddrivelser

Den 12. december 2008 blev der inddrevet et beløb på 1 448 433,44 USD i form af strafrenter fra Argentina.

Pr. 31. december 2008 har fonden ingen udestående beløb, der skal inddrives.

5.2. Aktiver

Pr. 31. december 2008 beløb fondens nettoaktiver¹⁸ sig til 1 182 717 413 EUR.

---

¹⁵ Fordelt på et basisloft på et fast maksimumsbeløb på 25 800 mio. EUR og et valgfrit mandat på 2 000 mio. EUR, som Rådet skal træffe afgørelse om.

¹⁶ Se artikel 12 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1150/2000 af 22. maj 2000 om gennemførelse af afgørelse 94/728/EF, Euratom om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter.

¹⁷ Se yderligere oplysninger i arbejdsdokumentets afsnit 1.4.3.

¹⁸ Fondens samlede aktiver minus påløbne forpligtelser (EIB-gebyrer og revisionsgebyrer).

5.3. Måbeløb

Fondens midler skal være af en passende størrelse, dvs. andrage et måbeløb på 9 % af Fællesskabets samlede forpligtelser (hovedstol og forfaldne, ikke-betalte renter) i forbindelse med hver enkelt transaktion. Forholdet mellem fondens midler (1 182 717 413 EUR) og de samlede forpligtelser¹⁹ (14 183 712 379 EUR) som defineret i fondsforordningen er steget en anelse fra 8,29 % pr. 30. juni 2008 til 8,34 % pr. 31. december 2008.

Ved udgangen af 2008 var fondens midler lavere end måbeløbet. Ifølge de nye tilførselsregler, som Rådet vedtog den 30. januar 2007²⁰, blev der indføjet en tilførsel på 93 100 000 EUR i det foreløbige budgetforslag for 2010. Dette beløb vil blive overført fra budgettet til fonden i januar 2010.

6. EVALUERING AF RISICI: DEN ØKONOMISKE OG FINANSIELLE SITUATION I TREDJELANDE MED DEN STØRSTE RISIKO

6.1. Mål

De tidligere afsnit i beretningen giver oplysninger om de kvantitative aspekter af risiciene for budgettet. Der bør dog også foretages en vurdering af risicienes mere kvalitative aspekter, der afhænger af transaktionens art og låntagers status (se afsnit 3.3 ovenfor).

6.2. Risikovurderingsmetoder

Risikovurderingen i denne beretning er baseret på informationer om den økonomiske og finansielle situation, vurderinger og andre kendte oplysninger vedrørende de lande, der har modtaget garanterede lån. Vurderingen omfatter ikke overslag over forventede tab og inddrivelses, som uundgåeligt er højst usikre.

Risikoindikatorer for de enkelte lande i tabellerne i arbejdsdokumentet viser udviklingen i risikoen for misligholdelser. Denne analyse findes i afsnit 2 i arbejdsdokumentet for de lande, der har den største risiko i forbindelse med budgettet i 2009, og de lande, der har en direkte risiko i forbindelse med Fællesskabets budget (MFA og Euratom-lån).

---

¹⁹ Inkl. påløbne renter.

²⁰ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 89/2007 af 30. januar 2007 (EUT L 22 af 31.1.2007, s. 1).